

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5284/2543

นาย บัณฑิต เกตุมาลาศิริ โจทก์ นาง เบญจมาศ วงษ์ไกรวิท จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 158, ป.ร.ฎ. มาตรา 118, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 4

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่โจทก์บรรยายฟ้องแต่เพียงว่า จำเลยออกเช็คเพื่อชำระหนี้เงินกู้โดยมิได้ระบุว่าเป็นหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมาย เป็นการบรรยายฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิด ทั้งสัญญาที่แนบมาท้ายฟ้องได้ถ่ายสำเนาจากต้นฉบับโดยมิได้ปิดอากรแสตมป์ตามกฎหมาย จึงไม่อาจนำมาเป็นหลักฐานในการฟ้องร้องคดีได้ คำฟ้องของโจทก์จึงไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158(5)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อประมาณกลางเดือนกรกฎาคม 2540 จำเลยออกเช็คธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาตลาดหมอชิต ลงวันที่ 21 มกราคม 2541 จำนวนเงิน 110,000 บาท โดยจำเลยลงลายมือชื่อส่งจ่ายให้แก่โจทก์เพื่อชำระหนี้เงินกู้ เมื่อถึงกำหนดชำระเงิน โจทก์นำเช็คเข้าบัญชีของโจทก์ที่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาบุคคล เพื่อเรียกเก็บเงินตามเช็คปรากฏว่าธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็ค ให้เหตุผลว่า เงินในบัญชีไม่พอจ่าย โจทก์ได้ติดตามทวงถามแต่จำเลยเพิกเฉย การกระทำของจำเลยเป็นการออกเช็คโดยเจตนาที่จะไม่ให้การใช้เงินตามเช็ค หรือในขณะที่ออกเช็คไม่มีเงินอยู่ในบัญชีอันพึงจะให้ใช้เงินได้หรือออกเช็คให้ใช้เงินมีจำนวนสูงกว่าจำนวนเงินที่อยู่ในบัญชีอันพึงจะให้ใช้เงินได้ หรือถอนเงินทั้งหมดแต่บางส่วนออกจากบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินตามเช็คจนจำนวนเงินเหลือไม่เพียงพอที่จะใช้เงินตามเช็คได้ ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4(1)(2)(3) จำคุก 2 เดือน จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 บัญญัติว่า "ผู้ใดออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมายโดยมีลักษณะหรือมีการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ (1) เจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็คนั้น ฯลฯ เมื่อได้มีการยื่นเช็คเพื่อให้ใช้เงินโดยชอบด้วยกฎหมาย ถ้าธนาคารปฏิเสธไม่ใช้เงินตามเช็คนั้นผู้ออกเช็คมีความผิด" ตามบทบัญญัติดังกล่าว การออกเช็คที่จะเป็นความผิดนั้นจะต้องเป็นการออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมายด้วยหนี้ตามเช็คจะมีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมายหรือไม่ เป็นข้อเท็จจริงประการหนึ่งซึ่งเป็นองค์ประกอบของความผิด การที่โจทก์บรรยายฟ้องแต่เพียงว่าจำเลยออกเช็คเพื่อชำระหนี้เงินกู้โดยมิได้ระบุว่าเป็นหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมายด้วยนั้นเป็นการบรรยายฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิดตามมาตรานี้ ทั้งปรากฏว่าสัญญากู้ระหว่างโจทก์และจำเลยที่แนบมาท้ายฟ้องได้ถ่ายสำเนาจากต้นฉบับ โดยมิได้ปิดอากรแสตมป์

ตามกฎหมายนั้น จึงไม่อาจนำมาเป็นหลักฐานในการฟ้องร้องคดีได้ คำฟ้องของโจทก์จึงไม่
ชอบด้วยกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158(5)โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง"

องค์คณะ

สมิตร สุภาดุลย์ · ขวลิต ธรรมธาชู · สมชัย เกษชุมพล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5284/2543>